Sayın . . .

BÜLTEN

İzmir Gazeteciler Sendikası tarafından yayınlanmıştır

12-10-1962

SAYI: 2

Amacımız: Sendikayı bir çırpıda maddi güce sahip bir teşekkül haline getirmek olmalıdır

Bu bir gerçektir. Bu gerçek etrafında birleşip, bütün gücümüzü geçici bir devre için, gelir temini yoluna sarfetmemiz lâzımdır. Grev hakkımızı kullanabilmemiz buna bağlıdır. Toplu Sözleşmede İşverenle oturduğumuz bir masada, daha kuvvetli olabilmemiz buna bağlıdır. Nihayet, arkadaşlarımızın sosyal durumlarını kuvvetlendirmek de, yine buna bağlıdır.

Yönetim Kurulu, diğer faaliyetlerin yanında bütün gücünü bu noktada toplamıştır. Ama birçok üye arkadaşlarımız soracaklardır:

«— Vermiştir de, ne yapmıştır?»

Bunu sormakta hakları var. Giriştiğimiz birçok teşebbüsü Sizlere duyurmak imkânını bulamadık. Esasen faaliyet devremiz de çok kısa olmuştur. Ayrıca, girişilen teşebbüsler hemen semerisini veren ufak organizasyonlar değildir. Başlıkta da belirtildiği gibi, bir çırpıda bizi maddî güce kavuşturacak teşebbüsler üzerindeyiz. Bu büyük teşebbüsler ise, uzun vâdelidir. Verimini hemen beklememek lâzımdır. Şimdi uzun, yorucu ve plânlı bir çalışmayı gerektiren 3 teşebbüsümüzden ikisini açıklıyalım:

1 — İlkbaharda Kültürkpark'da bir festival tertiplenecektir. Bu konuda, evvelce Fuar İdaresiyle temasa geçilmiş ve prensibinde anlaşmaya varılmıştır. Ayrıca Basın yayınla da temaslarımız müsbet olmuştur. Bu festivalı iyi düzenlediğimiz takdirde, asgari gelirin (50) bin lira olacağını tahmin etmekteyiz.

2 — Kış mevsiminde, Stadyumda bir deve güreşi yapılacaktır. Bu husustaki çalışmalarımız da ilerlemiştir. Semereli olabileceğini tahmin ettiğimiz bu teşebbüs de, bize teşebbüs kadar gelir temin edebilecek mahiyettedir. Bu konuda, Amerikan Haberler Merkezi de bize yardım va'detmiştir.

3 — Teşebbüsümüzü biraz «Hayal» olarak vasıflandıranlar olacaktır. Fakat, bunu sağlıyabildiğimiz takdırde, Cemiyetin sağladığı gelirden daha büyüğünü elde etmemiz mümkündür. Bunu, şimdilik gizli tutmayı faydalı bulmaktayız. Arzu edilirse, Genel Kurulumuza gereken izahat verilecektir.

Sayın üye arkadaşlarımızın, bize bu hususlarda yardımcı olacaklarını ve çalışmalarımızı biraz sabırla izliyeceklerini ümit etmekteyiz.

Bu gidişin önlenmesi gerekiyordu. İzmir Gazeteciler Cemiyetiyle beraber harekete geçip Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğüne başvurduk. Gördük ki, Bölge Müdürlüğü en az bizim kadar şikayetçi.. Mesele kalmıyordu, karşılıklı müzakereden sonra, kararımızı verdik:

«Sahaya giriş kartları Sendikanın muvafakatı olmadan verilmiyecektir. Sendikaya üye bulunmayanlar da, sahaya - Basın - namı altında serbestçe giremiyeceklerdir.»

«Devamı 2. nci Sahifede»

Saatçıgil, bizi dinlemeden kararını vermemeliydi..

Geçen ay içinde, bütün arkadaşlarımızı üzen bir olay cereyan etmiştir. Hele bu olay sırasında, basına olan yakınlığı ve sempatisi ile tanınan Vali Enver Saatçıgil'in tutumu, üzüntümüzün bir kat daha artmasına sebep olmuştur.

Sayın Saatçıgil'i ziyaret etmek fırsatını bulamadık. Fakat ilk fırsatta ziyaret imkânını bulup, üzüntümüzü, gerekçesiyle beraber izah edeceğiz.

BİZ NE İSTİYORDUK?

Biz ne istiyorduk? Hepimiz biliyoruz ki, İzmir basın camiasında «Spor muhabirliği» kadroları, artık üzerine parmak basılması gereken ciddi meseleler arasına girmiştir.

2. "Bülten,,i yayınlarken

Sayın Arkadaşlar,

Tüzükteki kesin hükme rağmen, 2 nolu «Bülten»imizi ancak yayınlayabildik. Bu bültenin her ay neşredilmesi müşterek arzumuzdur. Fakat yaptığımız incelemede bunun sendikamıza bir hayli maddi yükü olacağını gördük. Sendikamız, istenilen maddi güce kavuştuğu takdirde, faydalı olduğuna inandığımız bu neşriyata devam etmemek için hiç bir sebep kalmıyacaktır.

Şu anda elinizde bulunan 2 nolu «BÜLTEN» için bir masraf yapılmamıştır. Neşri yatımızın dizgi ve tertip işini «TİCARET» gazetesi, baskı işini de «EGE TELGRAF» gazetesi üzerine almıştır. Huzurunuzda, bize yardımcı olan bu iki gazetenin yöneticilerine teşekkürü borç biliriz.

Fırsat buldukça, bu neşriyata devam edilecek ve ileri de daha «derli toplu» hale getirilecektir. Ayrıca, üye arkadaşlarımızın yazılarına da, «BÜLTEN» de yer verilecektir.

Saygılarımla..

Kâzım Yenisey
Sendika Başkanı

Kongremizi yapıyoruz

Sendikamızın olağanüstü Genel Kurul toplantısı 15 ekim günü saat 10.00 da İzmir Gazeteciler Çemiyetinde yapılacaktır. Bu toplantıda Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan yeni «Grev İşsizlik ve Sosyal Yardım Fonu Statüsü» tasarısı müzakere edilecektir. Ayrıca Tüzükte yapılan bir değişiklik gözden geçirilecektir. Kongrenin gündemi şöyledir:

1 — Açılış ve divan seçimi

2 — İdare heyeti adına konuşma

3 — Grev, İşsizlik ve Sosyal Yardım Fonu Statüsünün müzakeresi,

4 — Tüzükte yapılan değişikliğin müzakeresi

5 — Dilekler.

NOT: Bu fevkalâde kongrede bazı temenni meseleler gözden geçirilecektir. Bu bakımdan bütün üye arkadaşlarımızın kongrede bulunmalarını bilhassa rica etmekteyiz.

YÖNETİM KURULU

«Baştarafı 1.nci Sahifede»

Biz bu kararı «Basın» adı altında, stadyumda vuku bulduğunu öğrendiğimiz yüz kızartıcı olayları önlemek için vermiştik.

Biz bu kararı, basın ilân Kurumunca tespit olunan kadroyu doldurmak için, filanca yerde memur olduğu halde, gazetelerin spor kadrosunda 200-300 liraya çalıştırılıp, 1200 liralık bodroya imza edenlere mani olmak için vermiştik.

Bunun daha pek çok sebepleri de var. Hepsinde haklıyız. Haklı olduğumuz bir başka örnek de mevcut: Basın kartlarının verilişinde takip edilen yol.

Bugün, 2 senelik meslek hayatını dolduran ve her haliyle «Sarı basın kartı» almağa hak kazanan gazetecilere dahi, bağlı bulundukları mesleki teşekküllerce muvafakat yazısı verilmeden bu kartı alma hakkı tanınmamaktadır.

Gücenmesinler ama, şimdi Sayın Saatçıgil'e sormak isteriz: Bir işverenin bu yoldaki şikayetlerden sonra, hemen «kararın iptali» hakkındaki emrinizi vermeden, bizleri dinleseydiniz ne kaybederdiniz?

Açık konuşalım, biz Sizi «dinlemeden karar veren Vali» olarak tanımamıştık ve esasen böyle tanımak da istemiyoruz.

İzmir dışındaki gazeteler için tatbik olunacak ücret

Bilindiği gibi, diğer şehirlerde münteşir gazetelerin İzmir kadrolarında çalışan arkadaşlarımıza, bulundukları yerin asgari ücret Komisyonu tarafından tespit edilen ücretlerin ödenip ödenmiyeceği hususunda, işverenlerle ihtilafa düşmüştük. Sendikamız, «Asgari ücretler, o şehrin geçim şartlarına göre tespit edilir.» gerekçesiyle, arkadaşlarımıza, bağlı oldukları şehrin değil, bulunduk ları şehrin asgari ücretlerinin ödenmesini ısrarla talep etmiştir.

Çalışma Bakanı Bülent Ecevit, İzmir'i ziyaretinde bu şikayetimizi dikkate almış ve gereken incelemeyi sür'atle tamamlıyacağını va'detmiştir. Nitekim bir müddet sonra, Bakanlıktan İzmir Bölge Çalışma Müdürlüğüne lehimizde bir yazı gelmiştir. Bölge Çalışma Müdürlüğü, Bakanlıktan aldığı talimata uyarak, diğer şehirlerde intişar eden gazetelerin İzmir Bürolarında çalışan arkadaşlarımızın listesini Sendikamızdan istemiştir. Sendikamız derhal bu listeyi tanzim ederek Müdürlüğe göndermiştir.

ücretlerin farklarıyle birlikte ödeneceğini kuvvetle tahmin etmekteyiz.

TEFTİŞ BAŞLADI:

Birkaç gün evvel öğrendiğimize göre, İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğüne mensup müfettişler, İzmir kadrolarındaki elemanlarına asgari ücretleri ödemiyen gazeteleri teftişe başlamışlardır. Bunun neticesi olarak da, bazı gazeteler, İzmir Bürolarından İzmir Asgari ücret Komisyonu tarafından tespit edilen ücretlerin bildirilmesini istemişlerdir.

T. G. S. F. yönetim kurulunda değişiklik

Türkiye Gazeteciler Sendikaları Federasyonu yönetim kurulu üyesi iken, geçen kongrede sendika Başkanlığına seçilen Kâzım Yenisey'in, bu görevinden istifa etmesi üzerine T.G.S.F. yönetim kurulu, son toplantısında, yedeklerden Rauf Lütfi Aksungur'u çağırmış bulunmaktadır. Böylece Yenisey'den boşalan yönetim kurulu üyeliğine, Aksungur getirilmiştir.

Asgarî ücretler hakkında tehiri-icra talebi red olundu

İşverenler, hâlen yürürlükte bulunan «asgari ücret» lerin iptali için Devlet Şûrasına başvurmuşlardır. Bu meyanda, Demokrat İzmir Gazetesi sahibi Adnan Düvenci de, dâvanın neticesine kadar icranın tehirini talep etmiştir.

Çalışma Müdürlüğünden aldığımız bir yazıya göre, Adnan Düvenci'nin bu isteği, Devlet Şûrası 8. Daire tarafından alınan 22.8.1962 tarihli kararla reddedilmiştir. Sendikamıza bu konu ile alâkalı olarak gelen yazıda şöyle denilmektedir:

«Gazeteciler Sendikası Başkanlığına

İ Z M İ R

Gazetecilerin asgari ücretlerinin tespitine mütedair İzmir Asgari Ücret Tesbit Komisyonunca ittihaz edilip Çalışma Bakanlığınca tasdik edilen kararın iptali için Demokrat İzmir Gazete ve Matbaa sahibi Adnan Düvenci tarafından açılan dâvanın neticesine kadar icranın tehiri talebinin, Devlet Şûrası 8. Daire tarafından ittihaz edilmiş 22.8.1962 tarihli kararla reddedildiği Çalışma Bakanlığının 10.9.1962 tarih ve Çalışma Genel Müdürlüğü 1058/13-1-(5)/11702 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Nizamettin Çetiner
Bölge Çalışma Müdürü»

Lehimize neticelenen bu karardan sonra, asgari ücretlerin iptali için açılan dâvanın da aleyhimize olabileceğini zannetmemekteyiz.

Federasyon Kongresi Şehrimizde yapılacak

Türkiye Gazeteciler Sendikaları Federasyonunun yıllık Genel Kurul toplantısı, 21 ekim günü saat 10'da İzmir Ticaret Odası salonunda yapılacaktır. İzmir'de ilk defa olarak yapılmakta olan Federasyon toplantısı için gerekli hazırlıklar sendikamız tarafından tamamlanmıştır.

İstanbul, Ankara, Eskişehir ve Bursa sendikalarının delegeleri 20 ekim akşamı İzmir'e gelmiş olacaklardır.

DİLEĞİMİZ:

Federasyonumuzun şimdiye kadar yaptığı kongrelerde bulunan arkadaşlarımız gayet iyi bilirler ki, alınan bütün kararlar maalesef toplantı salonlarında kalmıştır. Bu, niçin böyle oluyor?

Assına bakılırsa, bunun «neden» ini, «niçin» ini bilmiyen yoktur. Hepimiz teşhiste yanılmıyoruz. Yaranın üzerine parmak basabiliyoruz. Fakat netice?. Bütün mesele de, neticeye varmak değil midir? İşte bunu yapamıyoruz. Her konuşma, her güzel fikir sadece lâfta kalıyor.

GÖRÜŞÜMÜZ:

Federasyon kongr[illegible] kararlamak istiyoruz: Fede-

«Devamı 3. ncü Sahifede»

«Baştarafı 2. nci Sahifede»

rasyonun bugünkü halinden mes'ul olanların başında, maalesef İstanbul Sendikasını görmekteyiz.

Anlıyoruz ve kabul ediyoruz ki, İstanbul Sendikası en büyük Sendikadır. Ama bu gerçek, «Ben nasıl olsa büyük ve varlıklı sendikayım. Eh... İstanbul havam da mevcut. Pekalâ kendi yağımla kavruluyorum. Federasyonun içinde kaynamaktansa, Onun başında olmalıyım.» düşüncesini yaratmamalıdır.

Başında olmuşun, içinde olmuşun, kıyısında olmuşun, bu ne ifade eder?

Gaye temsil ettiğimiz kitleye yararlı olmaktır. Bu gayeye ulaşmak için, bir teşekkülün başında da, içinde de, kıyısında da faydalı olmak mümkündür.

«Ben baş olursam, hâkimiyet bende olursa, Federasyona hizmet ederim.» zihniyetiyle, Federasyona sırt çevirenleri affedemiyoruz.. Ve şunu söylemek istiyoruz ki, bu düşünceyle hareket edenler, aslında kendi dâvalarına sırt çevirmekle, bindikleri dalı kesmektedirler.

Federasyon kongresine, İzmir Sendikası olarak yine aynı görüş etrafında toplanarak katılacağız. Bu teşekkülü «sembolik» halinden kurtarmak için, hiç bir fedakârlıktan çekinmediğimizi de tekrarlıyacağız.

"Grev, işsizlik ve sosyal yardım fonu statüsü„ çalışmaları tamamlandı

Grev ve toplu sözleşme haklarının pek yakında Türk işçisine verileceğini, en yetkili ağızlar tekrar belirtmişlerdir. Tasarıların ne şekilde kanunlaşacağını bilmemekle beraber, sendikaların kendilerini şimdiden hazırlamaları lüzumuna inanmaktayız. Girişilecek olan hazırlığın başında ise, pek tabii «maddî imkânlar» gelecektir.

Yönetim kurulumuz, herkesin bildiği ve kabul ettiği bu birinci şartı gözönüne alarak, «GREV FONU» nun nüvesini meydana getirecek olan bir statü hazırlamıştır. Evvelce kabul edilen ve hâlen yürürlükte bulunan «İşsizlik Sigortası Statüsü» nün yerini alacak olan bu statüyü tetkikinize sunmuş bulunuyoruz.

G E R E K Ç E :

Bu statüyü hazırlarken, sendikanın sosyal yardım faslına giren faaliyetini, tüzüğümüzün ışığı altında bir esasa bağlamayı amaç edindik. Tasarı, sayın Genel Kurulca tasvip edildiği takdirde, sendikamızın her yıl temin ettiği gelirin en az yüzde 50'si, bu fona yatırılmış olacaktır. Böylece, fonun mutlaka işlemesi ve amacına yararlı yönde ilerlemesi sağlanacaktır. İdare Kurulları, bu fonun kuvvet bulmasını temin edecek imkânları bulurlarsa, gerektiği hallerde grev yapmamız çok kolaylaşacaktır. Daha doğrusu, işverenin karşısında maddî güce sahip bir teşekkül olarak mücadelemizi rahatlıkla yapabileceğiz.

İ L K D E F A :

Statü okunduğu zaman görülecektir ki, sosyal yardım kısmında yeni bir imkân tanınmıştır. Allah gecinden versin, bir arkadaşımızı kaybettiğimiz takdirde. sendikamız vârislere 5.000 lira ödeyecektir. Fon kuvvet buldukça, bu miktarı arttırmak da mümkündür.

İtina ile hazırlanan yeni statü şöyledir:

Madde: 1 — İzmir Gazeteciler Sendikası tarafından «İzmir Gazeteciler Sendikası Grev, İşsizlik ve Sosyal yardım fonu» adı altında bir fon kurulmuştur.

Madde: 2 — Bu fonun gayesi, sendikaya üye bulunan gazetecilerin grev haklarının tahakkuku için maddî imkânlar sağlamak, sosyal yardımlar yapmak ve statüde belirtilen hallerde işsiz kalan üyelerin geçim sıkıntılarını gidermektir.

Madde: 3 — Fon, sendika tarafından ayrılacak 50 bin lira ile meydana gelir. Ayrıca sendikanın yer sene çeşitli yollardan temin ettiği gelirin en az yüzde ellisi sene sonunda bu fona yatırılır.

Madde: 4 — Fon için ayrılan paralar, bankalardan birinde bloke edilir. Bu para hiçbir şekilde gayesinden uzak işlerde kullanılamaz. Bloke edilen paralar, statüde gösterilen gayelerin dışında ancak genel kurul kararı ile çekilebilir.

Madde: 5 — İki sene fasılasız olarak gazetecilik yapmış olan ve sendika üyesi bulunanlar ancak bu fondan istifade edebilirler. Kıdem işverenle işçi arasında akdedilen mukavele tarihinden itibaren hesaplanır. Askerlik süresi kıdeme dahil edilmez.

Madde: 6 — İşinden istifa edenler bu fonun işsizlik yardımından faydalanamazlar. Ancak sendikanın organlarından birindeki görevi sırasında işverenle sendika faaliyeti sebebiyle ihtilâfa düşüp görevinden istifaya mecbur kalanlar, fonun işsizlik yardımından faydalanabilirler. Böyle hallerde sendika idare heyeti sendika faliyetinden dolayı işinden ayrılmak zorunda kaldığını bildiren üyenin durumunu inceler ve işsizlik yardımından istifade edip etmeyeceğine karar verir.

Madde: 7 — İşine son verilen veya statünün 6. maddesi gereğince işinden ayrılmak zorunda kalan üyenin geçimini sağlayacak bir ek işi daha varsa, bu takdirde hiçbir yardım yapılmaz.

Madde: 8 — Fonun işsizlik yardımı şu esaslar dahilinde yapılır:

a) Bekâr olan üyelere ayda asgari ücretin yarısı nispetinde,

b) Evli olan üyelere ayda asgari ücretin üçte ikisi nispetinde,

Madde: 9 — Fonun sosyal yardımı şu esaslar dahilinde yapılır:

a) Evlenen üyelere 500 lira.

b) Doğumu olan üyelere 300 lira.

c) Ölen üyenin vârislerine (5.000) lira.

Madde: 10 — Grev yardımı şu esaslar dahilinde yapılır:

a) Gerek kısmî, gerekse umumî grevlerde o günün geçim şartlarına göre idare heyetince tesbit edilecek miktarlarda.

Madde: 11 — Kısmî ve umumî grevlerde grev sonuna kadar

«Devamı 4. cü Sahifede»

«Başı[illegible]afı 3. ncü Sahifede»
greve katılan gazetecilere bu fondan yardım yapılır. Diğer şehirlerde intişar eden mevkutelerde greve karar verildiği takdirde bu mevkutelerin İzmir kadrolarında çalışıp da İzmir Gazeteciler Sendikası üyesi bulunan gazetecilere de bu fondan aynı esaslar dahilinde yardım yapılır.

Madde: 12 — İşsizlik yardımı gazetecinin işine son verildiği veya 5. maddenin ikinci paragrafına göre işyerinden ayrıldığı tarihten itibaren tatbik mevkiine konur.

Madde: 13 — İşsizlik yardımı her ne sebeple olursa olsun 3 aydan fazla devam edemez.

Madde: 14 — Bu statü, 14 madde olarak tesbit edilmiştir.

Geçici Madde: Bu statünün Grev ile alâkalı hükümleri, «Grev ve Toplu Sözleşme Kanunları» nın yürürlüğe girmesiyle uygulanır.

Tüzüğümüzde değişiklik yapılması bir zaruret haline gelmiş bulunmaktadır

Yönetim kurulu, uzun tetkiklerden sonra, sendikaya üye kaydının yeniden düzenlenmesini kararlaştırmış ve bunun için bir tasarı hazırlamıştır

Meslek teşekkülleri, mesleklerinde karar kılan ve bu meslekten geçimini temin etmeyi prensip edinen kimselere kanat açmalıdır. Umumiyetle denenmiştir ki, her meslekte geçen ilk seneler «kararsızlık» ve «intibak» devresi olmaktadır. İlk senelerin zorluklarına katlanabilenler, «Ben bu mesleğin adamı olacağım» diyebilenlerdir. Mesleğine gönül vermiyenler ise, ilk senelerin engellerine mutlaka takılmaktadırlar. Bu mesleğe senelerini vermiş arkadaşlarımızın zihinlerinde, bunun örnekleri pekçoktur.

BAŞKA YÖNDEN:

Konuyu başka yönden de incelemek mümkündür. Baro'yu veya Tabib Odasını ele alalım. Senelerce fakültede «dirsek çürüten» bir kimse, mezuniyet derecesi ne olursa olsun, elindeki diplomaya rağmen meslekten sayılmamaktadır. Hukuk Fakültesini bitirenler bir avukatın yanında, Tıp Fakültesini bitirenler ise bir hastahanede uzun müddet staj yapmak zorundadırlar. Bu staj sonunda ancak, «meslek adamı» vasfını kazanmakta ve meslek teşekküllerine girebilmektedirler.

Amacımız, meslekdaşlarımıza kanat germek olduğuna göre, üyelerimize her zaman rahatlıkla «meslekdaş» diyebilecek seviyeye gelebilmeliyiz.

GÖRÜŞ BİRLİĞİ:

İdare Kurulu olarak yaptığımız temaslarda, bu konuda üyeler arasında «görüş birliği» olduğunu memnuniyetle görmüş bulunuyoruz. Bundan da cesaret alarak, tüzüğümüzün 4. maddesini değiştiren şu tasarı hazırlanmıştır:

YENİ ŞEKLİ:

Madde: 4 — Sendikanın yalnız aslî üyesi vardır.

Aslî üyeler: Basın mesleğinde çalışanlarla çalıştıranlar arasındaki münasebetleri tanzim eden kanunun 1. maddesinde gösterilen hizmetlerde en az 2 sene çalışan ve gazeteciliği kendisine daimi meslek ittihaz eden kimseler sendikaya üye olabilirler. Müracaat sahibi gazeteci, meslekteki kıdemini, işverenle akdettiği mukavele ile ispat zorundadır. Askerlik süresi, kıdeme dahil edilmez.

ESKİ ŞEKLİ:

Madde: 4 — Sendikanın yalnız aslî üyesi vardır.

Asli üyeler: Basın mesleğinde çalışanlarla çalıştıranlar arasındaki münasebetleri tanzim eden kanunun 1. maddesinde gösterilen hizmetlerde çalışan ve gazeteciliği kendisine daimi meslek ittihaz eden kimseler sendikaya üye olabilirler.